

SÈRIE 4

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció**[3 punts]**

L'autor explica que Minos, en el passat, va tenir molt de poder al mar i que va fundar colònies (Tucídides 1.4)

Μίνως γὰρ ναυτικὸν ἐκτήσατο καὶ τῆς νῦν Ἑλληνικῆς θαλάσσης ἐπὶ πλεῖστον ἐκράτησε καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων ἥρξε τε καὶ οἰκιστὴς πρῶτος ἐγένετο.

Μίνως = Minos (rei llegendari de Creta)
ἐκτήσατο de κτάομαι
ἐπὶ πλεῖστον = "en gran mesura", "molt"
αἱ Κυκλάδες = "les Cíclades"

Minos, en efecte, va aconseguir tenir una flota i va dominar en gran mesura l'actual mar Hel·lènica, i va senyorejar les illes Cíclades i en va ser el primer colonitzador.

2. Exercici de sintaxi**[2 punts]**

a) En el text hi ha quatre verbs conjugats.

Escriviu-los i digueu-ne el subjecte.

ἐκτήσατο – Μίνως

ἐκράτησε – Μίνως

ἤρξε – Μίνως

ἐγένετο – Μίνως

b) Digueu quina funció sintàctica realitzen, en el text, les paraules següents:

- ναυτικὸν

Objecte directe de ἐκτήσατο

- τῆς Ἑλληνικῆς θαλάσσης

Complement de règim verbal de ἐκράτησε

- τῶν Κυκλάδων νήσων

Complement de règim verbal de ἤρξε

- οἰκιστῆς

Atribut de Μίνως (verb copulatiu ἐγένετο)

Opció A

3. Exercici de morfologia**[1 punt]**

Digueu si són certes les afirmacions següents (tingueu en compte gènere, nombre i cas):		
a) A la forma πατέρα en acusatiu li correspon πατρί en datiu.	sí X	no ☐
b) A la forma μάχαι en nominatiu li correspon μάχη en datiu.	sí ☐	no X
c) A la forma πάντα en singular li correspon πάντες en plural.	sí ☐	no X
d) A la forma γῆς en genitiu li correspon γῆν en acusatiu.	sí X	no ☐
e) A la forma δούλους en acusatiu li correspon δούλων en genitiu.	sí X	no ☐

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Escriuiu dos mots en català o en castellà que siguin derivats dels mots grecs següents:

Exemple:

ὁ νόμος -ου: astronomia, agrònom

ὁ ὄρνις -ιθος, ornitòleg, ornitorinc

τὸ αἷμα -ατος hematozou, anèmia

ὁ ἄνθρωπος -ου antropologia, filantrop

ἡ ἀρχή -ῆς anarquista, arquebisbe

ὁ θάνατος -ου tanatori, eutanàsia

5. Exercici de cultura**[2 punts]**

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu "vertader", cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten:

	Vertader	Fals
En els teatres grecs anomenem orquestra el lloc on es situava el cor durant tota la representació.	x	
El Partenó, que es troba a l'Acròpolis d'Atenes, és un temple d'ordre jònic amb un fris interior d'ordre dòric.		x
Els <i>Núvols</i> és el títol d'un poema èpic l'autor del qual és el poeta atenès Aristòfanes.		x
La bulé (βουλή) era un consell d'ancians que formava part del règim aristocràtic espartà.		x
Odisseu, després de perdre tots els seus companys, arriba a Ítaca sa i estalvi gràcies a l'ajuda d'Èol, déu dels vents.		x

Opció B**3. Exercici de morfologia****[1 punt]**

Del següent llistat de formes verbals marqueu les dues que siguin participis:

ἦσαν	ἦν
<u>λαβόμενον</u>	ἔλαβον
ἐστέ	εἶναι
λαμβάνομεν	ἐλάμβανον
λαβεῖν	<u>λαβούσης</u>

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Digueu un dels dos mots grecs que componen les paraules següents, i escriviu-ne un altre de derivat en català o castellà:

Ex. antropologia	ὁ ἄνθρωπος	misantrop
hemorràgia	αἷμα -ατος / ῥέω	hematoma, diarrea
arqueòleg	ἀρχαῖος -α -ον/ λόγος -ου	arcaic, antropòleg
cosmopolita	κόσμος -ου/ πολίτης -ου	cosmètica, apolític
Teodor	θεός -οῦ/ δῶρον -ου	teologia, Heliodor
hipopòtam	ἵππος -ου / ποταμός -οῦ	hípica, Mesopotàmia

5. Exercici de cultura [2 punts]

Aquesta és una foto feta a les ruïnes d'Empúries.

Expliqueu la importància d'aquest jaciment arqueològic, tot responent, en no més de 150-200 paraules, les qüestions que es formulen a continuació.

- On es troba Empúries? Com i quan van arribar-hi el grecs? Fins quan s'hi van quedar?
- De quina època són les restes que s'hi han trobat?
- Descriu breument què és el que hi ha en aquest jaciment.
- De qui és l'estàtua que es veu a la foto? Digueu el que en sabeu.

Empúries està situada a la comarca de l'Alt Empordà, que en rep el nom.

Uns grecs procedents de Focea, una ciutat grega de l'Àsia Menor, van colonitzar primer la costa de la Provença cap a l'any 600 aC, amb la fundació de Massàlia – l'actual Marsella. Pocs anys després, cap al 580 aC i des d'allà, una segona expedició els va portar a fundar un assentament comercial en un illot a la badia de Roses, al costat del riu Fluvià: la Paleòpolis d'Empòrion, situada en el que actualment és el poble de St. Martí d'Empúries.

Al cap del temps, quan els colons massaliotes, havent establert contacte amb els indígenes, van tenir la seguretat que aquell era un emplaçament segur per al comerç, van construir un nou assentament a la mateixa costa, la Neàpolis.

Les restes arqueològiques més antigues que s'hi conserven són les del santuari considerat en honor d'Asclepi, al sud-oest de la Neàpolis. Tanmateix, hi ha restes de construccions de diverses èpoques. Així, trobem una muralla del s.II aC, una àgora, el carrer principal que la travessava de nord a sud, un segon temple potser consagrat a Serapis, una *stoà* amb finalitats comercials, una factoria de salaons, una cisterna pública al voltant de la qual hi ha les restes de diversos locals pertanyents a un mercat i diverses cases.

L'estàtua que veiem a la fotografia és una reproducció de l'estàtua que hi ha a l'interior del museu i que tradicionalment s'havia identificat amb Asclepi, fill d'Apol·lo i déu de la medicina, tot i que les darreres investigacions no confirmen aquesta hipòtesi, sinó que més aviat indiquen que es podria tractar de Serapis.

(273 paraules)